

Перевагами цифрових валют є:

- пришвидшення платежів. Використовуючи цифрову валюту, можна здійснювати платежі набагато швидше, оскільки для підтвердження транзакції фінансовими установами можуть знадобитися кілька днів, а операції з цифровими грошима здійснюються миттєво;

- дешевші міжнародні трансфери. Міжнародні валютні операції дуже дорогі, з фізичних осіб стягується висока комісія за переміщення коштів з однієї країни в іншу, особливо коли це передбачає конвертацію валюти;

- доступ 24/7. Існуючі грошові перекази часто займають більше часу у вихідні та поза звичайним робочим часом, оскільки банки закриті та не можуть підтверджувати транзакції. З цифровою валютою транзакції працюють з однаковою швидкістю 24 години на добу, сім днів на тиждень;

- вільний доступ для тих, хто не користується банківськими послугами або має обмежений доступ до банківського обслуговування;

- більша ефективність для взаємодії держави з громадянами. Запровадивши CBDC, уряд міг би миттєво надсилати людям такі платежі, як відшкодування податків та соціальні платежі, замість того, щоб знайти передплачені дебетові картки.

Недоліками цифрової валюти є:

- наявність великої кількості цифрових валют. Нинішнє різноманіття криптовалют є мінусом, оскільки потрібен час, щоб визначити, які цифрові валюти можуть підійти для певних випадків використання;

- необхідність певних знань для користування. Цифрові валюти потребують зусиль з боку користувача, щоб навчитися відкрити цифровий гаманець і належним чином безпечно зберігати цифрові активи.

- велика вартість обслуговування. Криптовалюти використовують блокчейн, де комп'ютери повинні розв'язувати складні рівняння для перевірки та реєстрації транзакцій. Це потребує значної кількості електроенергії;

- волатильність цін. Вартість криптовалюти може раптово змінитися. Проте вартість CBDC набагато стабільніша, як паперова валюта, і не може коливатися таким чином.

Отже, цифрові гроші можуть змінити фінансовий сектор. Ринки, що розвиваються, і країни з низьким рівнем доходу виграють найбільше від цієї різкої зміни. Широкий і недорогий доступ до цифрових грошей може відкрити двері до фінансових послуг для людей без традиційних банківських рахунків. Це може сприяти торгівлі між країнами та їх та ринковій інтеграції. Але з будь-якою можливістю приходиться ризик.

Prymostka Olena

Doctor of Economic Sciences,

Professor,

Kyiv National Economic University

named after Vadym Hetman

Prymostka Andrii

Ph.D. in Economics,

Doctoral student in

CENTRAL BANK DIGITAL CURRENCIES

Central bank digital currencies (CBDCs) are an electronic form of money that consumers and businesses hold with their country's central bank. By March 2023, 4 central bank digital currencies were functioning, and 114 additional countries were investigating the idea. A CBDC would be managed by a central bank and have the same security as cash. It would not be a cryptocurrency. Cryptocurrencies are typically not managed by any central authority and their value can fluctuate. One type of cryptocurrency – the stablecoin – often attempts to manage that problem by backing the 'currency' with assets.

In some ways, CBDCs respond to the challenges posed by stablecoins. They would aim to promote reliability and stability while allowing more competition and innovation. They could enable allow new entrants to introduce more flexible approaches to payment systems. Nevertheless, implementing CBDCs also poses technical and security challenges. Such implementation would rely on giving millions of customers access to a country's central bank. So, it could create serious risks of, for instance, cyber-attack. Also, this approach raises concerns about data privacy. Furthermore, large-scale transfer of deposits from commercial banks to a central bank could threaten the stability of the current banking system. Such deposits are an important part of banks' finances, and indeed their reserves. This could have knock-on effects, such as a reduction in the availability of credit.

First, a retail CBDC could help reduce the cost of making payments. Williamson [1] and Keister and Sanches [2] study settings in which means of payment are not perfectly substitutable, and agents use both currencies and bank deposits. Issuing central bank digital currencies as a new way to pay might improve societal well-being by decreasing the premium charged for the liquidity of bank accounts. Another channel for improving payment efficiency could be a reduction in the cost of making cross-border payments, which have experienced considerable growth due to increased travel and remittances. At the same time, cross-border payments are often costly, which is often blamed on the limited competition. Most CBDC designs are at the national (or currency-union) level, but there are efforts (e.g., at the G20 level) to link such schemes through multi-CBDC arrangements [3]. This could reduce the effective cost of making cross-border (and cross-currency) payment, both by offering a new service to consumers and by introducing competition among financial intermediaries. Second, a CBDC could address frictions in financial intermediation, such as market power in deposit markets, moral hazard, impediments to liquidity provision, and information flows to policy makers. Andolfatto [4] and Chiu et al. [5] demonstrate that the implementation of central bank digital currency (CBDC) decreases the substantial market dominance of banks in deposit markets by offering depositors an external alternative. This forces banks to compete for and raise deposit rates. Moreover, to the extent that (remunerated) CBDC induces, remittances alone were 720 billion USD in 2020 [6]. Moreover, the cost

of remittances can be high: a 140 EUR payment from Germany to India incurs a fee of 0.5%-3% [7]. Part of the cost of cross-border payments comes from AML/CFT regulation, which is not directly related to the payments technology. ECB Working Paper Series No 2713 / August 2022 17 depositors to substitute away from bank deposits, the moral hazard friction of the bank is reduced and welfare increases [1]. Keister and Monnet [2] show that CBDC can also improve the information flow to policymakers (such as the lender of last resort) and thus improve the efficiency of interventions. A common concern is that CBDC provides a safe alternative to bank deposits and thus induces depositors to withdraw, which increases bank fragility.

As withdrawals are converted into CBDC during a bank run, the central bank gains information about the state of the economy and can react more rapidly. This reduces costly liquidation and the misallocation of resources. This information channel reduces the ex-ante incentives of investors to withdraw, so that CBDC can have a beneficial impact on bank stability. A CBDC may also improve the liquidity transformation services available to consumers [8]. If bank runs are possible, CBDC holdings are superior to bank deposits because the central bank cannot be forced into liquidation and is better than a commercial bank at committing to illiquid investments. Effectively, the central bank takes over as financial intermediary and offers more liquidity to consumers than commercial banks could. Finally, a CBDC may also have other benefits outside the financial sector. For example, Brunnermeier and Payne [9] developed a model where digital platforms issue tokens as a means of payment and extract rents (e.g., fees or seigniorage). Customers accept tokens because of a network externality: using the token to sell today is acceptable because it can be used in the future to buy. CBDC, as widely accepted means of payments, competes with the private tokens and reduces platforms' market power.

References

1. Williamson, S. (2022a). Central Bank Digital Currency: Welfare and Policy Implications. *Journal of Political Economy*, forthcoming.
2. Keister, T. and Sanches, D. (2022). Should Central Banks Issue Digital Currency? *Review of Economic Studies*, forthcoming.
3. Auer, R., Haene, P., and Holden, H. (2021a). Multi-CBDC arrangements and the future of cross-border payments.
4. Andolfatto, D. (2021). Assessing the impact of central bank digital currency on private banks. *The Economic Journal*, 131(634), 525-540.
5. Chiu, J. and Davoodalhosseini, S. M. and Hua Jiang, J. and Zhu, Y. (2022) Bank Market Power and Central Bank Digital Currency: Theory and Quantitative Assessment. Unpublished manuscript.
6. BIS (2021b). Central bank digital currency: Financial stability implications. Report 4. https://www.bis.org/publ/othp42_fin_stab.pdf
7. Bindseil, U., and Pantelopoulos, G. (2022). Towards the holy grail of cross-border payments. Available at SSRN 4057995.
8. Fernández-Villaverde, J, D Sanches, L Schilling and H Uhlig (2020): "Central bank digital currency: central banking for all?", NBER Working Paper Series, No 26753, February.

9. Brunnermeier, M. K. and J. Payne (2021). Platforms, tokens, and interoperability. working paper, Princeton University

Росоха Я. І.

*«Управління фінансовим бізнесом», 2 курс
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Науковий керівник –к.е.н., доцент,
кафедри банківської справи та страхування
Демченко В.І.*

ЕЛЕКТРОННІ ГРОШІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Відповідно до Закону України «Про платіжні послуги»: електронні гроші - одиниця вартості, що зберігається в електронній формі, випущені емітентом електронних грошей для здійснення платіжних операцій (включаючи використання передплачених багатоцільових платіжних карток), приймається як засіб іншими особами, а не їх емітентами, і є грошовим зобов'язанням таких емітентів електронних грошей [1, п.14, ст.1]

На сьогоднішній день, електронні гроші стали невід'ємною частиною нашого життя. Це фінансовий інструмент, який дозволяє нам здійснювати різні транзакції, такі як оплата товарів і послуг онлайн, переказ грошей, поповнення рахунку мобільного телефону тощо. Водночас, як і будь-який інший фінансовий інструмент, електронні гроші мають свої переваги та недоліки.

Переваги електронних грошей:

1. Анонімність платежів. Для того, щоб здійснити платіж, не потрібно вводити ім'я, прізвище, паспортні дані та номер банківського рахунка одержувача, достатньо знати номер електронного гаманця.

2. Зручність. Електронні гроші дозволяють здійснювати операції в будь-який час та в будь-якому місці, не потребуючи фізичної присутності. Це дуже зручно для тих, хто подорожує або працює далеко від свого дому.

3. Економічність. Використання електронних грошей може зменшити витрати на обслуговування банківського рахунку, переказів коштів та інших фінансових операцій.

4. Історичний запис. Електронні гроші стають більш популярними, завдяки тому, що вони зберігають цифровий історичний запис кожної транзакції. За допомогою цього запису легко відстежити платежі, а також скласти звіти про витрати.

5. Швидкість. Раніше для здійснення платежу потрібен був час, але з появою електронних грошей ця проблема зникла. Так як транзакції можна завершити за декілька секунд.

6. Відсутність втрати якості. Через те, що електронні гроші не мають фізичної форми в них немає такої проблеми, як з звичайною готівкою, тобто вони не зношуються, не рвуться, не дряпаються і т.д.

7. Незалежність від банків. Були випадки, коли через банкрутство фінансової установи з банківських рахунків пропадали гроші, проте з електронними грошима цього не може статися.